

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

HORATIUS

Tematická oblast	Antika
Datum vytvoření	11. 6. 2013
Ročník	První ročník gymnázia
Stručný obsah	Horatius a jeho tvorba
Způsob využití	Výklad učiva o Horatiovi doplněný ukázkami z díla a otázkami, po kterých hned následuje řešení.
Autor	Mgr. Martina Svízelová
Kód	VY_32_INOVACE_16_CSVI16

HORATIUS

Kdo je to
propuštěnec?

- ◉ Quintus Horatius Flaccus
- ◉ 65-8 př. n. l.
- ◉ Jeho otec, bohatý propuštěnec, jej dal v Římě na studia a pak jej poslal do Athén.
- ◉ Po neúspěšné vojenské kariéře působil v Římě jako úředník.
- ◉ Dostal se do vysoké společnosti a po zbytek života byl hmotně zajištěn.
- ◉ Básník měl úzké vztahy s císařem Augustem.

Bývalý otrok,
který dostal
od svého pána
svobodu.

ZNÁMÝ HORATIŮV VÝROK

CARPE DIEM!

UŽIJ DNE!

DÍLO

Kdo je to Vergilius?

- ⊙ Vergilius, který byl jeho přítelem, ho představil Maecenatovi, jenž podporoval umění.
- ⊙ Horatius patří do zlatého období římské literatury.
- ⊙ Horatiova tvorba upřednostňuje rozum a zkušenosti před city.
- ⊙ Psal satiru, přírodní, reflexivní a vlasteneckou lyriku a také filozofickou poezii.
- ⊙ Jeho poezie byla přijímána publikem chladně, stěžuje si na to i sám Horatius.

**Vergilius je nejvýznamnější
římský básník zlatého
období.**

EPODY NEBOLI JAMBY

- ⦿ 17 básnických skladeb
- ⦿ Nalezneme zde básně útočné, erotické i občanské a další.

UKÁZKA -

CO V TĚCHTO TEXTECH AUTOR KRITIZUJE?

JAK NAZÝVÁME TEXT, KDE SE SETKÁVÁME S ODLEHČENOU KRITIKOU?

Vracím se, odkud jsem vyšel: že nikdo jak
lakomec, není spokojen sám a chválí spíš
ty, co jdou opačnou cestou. Sžírá se,
jestliže dojí víc koza, jež sousedům patří,
s četnějším zástupem chudších, než sám
je, se neporovnává, a jen jedny i druhé se
všemožně překonat pachtí. [...]

Takto se stává, že můžem jen zřídka
člověka nalézt, který by přiznal, že
šťastně tu žil a s prožitou dobou
spokojen, jak sytý host by odcházel
z života svého.

Text 1

Kdyby se někdo teď ptal, kam mířím, řekl
bych: „Hlupci, zatímco chrání se chyb, se
do chyb opačných řítí.“ Zženštilec s tunikou
na zem se prochází, jiný zas chodí s necudně
vykasanou až k slabinám. Ruffilus švihák šíří
pastilek vůni, jiný zas páchne jako kozel.

Střední cesta nám chybí. [...]

Kterýsi věhlasný muž, když vycházel z hampejzu,
zvolal moudrý a vznešený Cato: „Buď sláva tvé
ušlechtilosti! Neboť když naběhnou žíly tou
hanebnou smyslnou vášní, sem mají mladíci
chodit a nesvádět manželky cizí!“

Text 2

ŘEŠENÍ

- ⊙ Text 1: Autor kritizuje věčně nespokojené lidi, kteří neustále závidí svému okolí.
- ⊙ Text 2: Horatius vytýká krajnosti v chování a oblékání. A vyzývá ke zlaté střední cestě a umírněnosti. Staví se proti vztahům s vdanými ženami.

Kritiku společnosti s humorem podanou nazýváme satira.

SATIRY

- ◎ 3 knihy
- ◎ Vysmívá se lidské hlouposti, vypravuje zábavné příběhy, hájí se proti literárním protivníkům, na způsobu stravování ukazuje, jak ctnostně žít.

UKÁZKA - ÓDY

O JAKÝ DRUH POEZIE SE JEDNÁ V TEXTU 1?

CO MYSLÍ BÁSNÍK POMNÍKEM V TEXTU 2?

Dokud měla jsi v lásce
mne a tvou šíji jak sních
nesvíral v náruči soupeř
mladší a šťastnější,
větší blaho než král
perský jsem prožíval.

Text 1

Pomník, stvořený mnou,
předčí i pevný bronz,
předčí pradávný tvar
královských pyramid,
ani ničivý déšť, ani zlý
severák, ani prchavý
čas, proudy dnů bez
konce nikdy nebudou
sto vniveč ho obrátit.

Text 2

ŘEŠENÍ

- ⊙ Text 1: Milostná poezie.
- ⊙ Text 2: Pomníkem je myšleno básníkovu dílo, které přetrvává i po jeho smrti.

ÓDY

- ⊙ 4 knihy lyrických básní
- ⊙ Tyto básně nevznikaly z autorova bezprostředního prožitku, ale spíše rozumovou úvahou.
- ⊙ Obsah je různorodý: přátelství, láska, životní moudrost, oslavování bohů, události z vlastního života.

LISTY

- ⊙ 2 knihy
- ⊙ Autor ve veršovaných dopisech radí přátelům.
- ⊙ Významný je list O umění básnickém, kde se autor zamýšlí nad poezií.

*Silám svým úměrnou látku si berte, kdo tvoříte dílo
mimoto dumejte dlouho, co bedra jsou schopná
vám unést, čemu se vzpírají as.*

*V řazení slov vždy vkusný a rozvážný, nech ať si autor
slíbené básně zvolí hned to, hned zamítne ono.*

ZDROJE

- ⊙ Horatius:http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Quintus_Horatius_Flaccus.jpg?uselang=cs
- ⊙ CONTE, G. B. *Dějiny římské literatury*. 1. vyd. Praha: KLP, 2003. ISBN 80-85917-87-4.
- ⊙ HORATIUS. *Vavřín a Réva*. 1. vyd. Praha: Odeon, 1972.